INHOUDSOPGAVE

Hoofdstuk 1:	Kennismaking	2
	Lange aanloop	3
	Foto's ophalen	6
	Beheer en bewerken	10
	Editor en Organizer	11
	Aanpasbare werkomgeving	12
	Korte tour	13
Hoofdstuk 2:	Afbeeldingen beheren	18
	Werkwijze catalogus	19
	Onderdelen in- en uitschakelen	23
	Mappen beheren met het mappenvak	24
	Afbeeldingen sorteren	25
	Stapels maken	25
	Afbeeldingen verbergen	28
	Informatie tonen en toevoegen	30
	Kenmerken van foto's	31
	Filteren met sterren	33
	Foto's taggen	34
	Personen taggen	36
	Automatische analyse	39
	Albums maken	42
	Zoeken op tekst	42
	Zoeken op visuele kenmerken	43
	Aan een locatie koppelen	46
	Automatisch repareren	48
Hoofdstuk 3:	De Editor en RAW	50
	Bewerkingsmodi	51
	Snelle modus	53
	Alternatieve vormen van invoer	58
	Expertmodus	60
	Gereedschap en optiebalk	60
	Werken met deelvensters	62

	Fotovak	63
	In- en uitzoomen	64
	Instructiemodus	67
	Fotograferen in RAW	74
	Camera Raw-plug-in	75
Hoofdstuk 4:	Kleur en belichting corrigeren	84
	Kleurbeheer	85
	Belichting handmatig corrigeren	88
	Ruis reduceren	94
	Kleuren handmatig corrigeren	95
	Mensen mooier maken	99
	Rode ogen corrigeren	108
	Filters toepassen	111
Hoofdstuk 5:	Retoucheren	114
	Retoucheergereedschappen	115
	Doordrukken en Tegenhouden	118
	Rimpels vervagen	123
	Natte vinger	124
	Spelen met bewegingsonscherpte	124
	Repareren met de Kloonstempel	124
Hoofdstuk 6:	Grootte en compositie	132
	Kaderen	133
	Afbeelding uitsnijden	136
	Canvas uitbreiden	146
	Bestandsgrootte	148
	Optimale resolutie	150
	Smaller maken zonder vervorming	151
	Nieuwe afbeelding maken	154
Hoofdstuk 7:	Selecties maken	156
	De kunst van het selecteren	157
	Sneltoetsen voor selecteren	158
	Soorten selectiegereedschappen	158
	Rechthoekige en ronde selecties maken	159
	Selecties uitbreiden en verminderen	159
	Grillige selectievormen maken	161
	Selecteren op basis van kleur- en contrastverschillen	164
	Selecties vrijstaand maken	167
	Kartelige randen aanpakken	170

	Selectierand verzachten	170
	Verfijnde aanpassingen maken	171
	Hoeken verfijnen	172
	Selectie(kader) verplaatsen	174
	Selectiekader naar andere afbeelding	176
	Selectie omlijnen	176
	Selecties opslaan	177
Hoofdstuk 8:	Afbeeldingen samenstellen	180
	Afbeeldingen combineren	181
	Photomerge	182
	Gezichten vervangen	186
	Photomerge-belichting	187
	Photomerge Stijlovereenkomst	189
	Panoramafoto maken	190
	Waarom lagen?	196
	Beeldmateriaal kopiëren	196
	Deelvenster Lagen	198
	Selecties uit andere afbeeldingen	200
	Schalen op juiste grootte	200
	Laagmasker maken	203
	De lucht klaren	207
	Lagen koppelen	209
	Kleuren versterken met overvloeimodi	209
	Laag versus achtergrond	211
	Miniatuurgrootte wijzigen	212
	Laaginhoud beveiligen	212
	Speciale lagen	212
	Aanpassingslaag	214
	Lagen samenvoegen	215
Hoofdstuk 9:	Transformatietechnieken	216
	Transformeren	217
	Selecties vervormen	218
	Vervormingsfilters	220
	Roteren	225
	Schaduwen maken	227
Hoofdstuk 10:	Tekst en content toevoegen	230
	De kracht van tekst	231
	Tekstgereedschap	231
	Tekst als selectiegebied	231

	Tekstopmaak	232
	Tekst op aangepast pad	234
	Kant-en-klare vormen	239
	Deelvenster Afbeeldingen	240
	Pijlen tekenen	241
	Emmertje	242
	Gereedschap Verloop	242
	Verloopbewerker	242
	Tekst en verloop hand in hand	245
Hoofdstuk 11:	Gecombineerde technieken	248
	Pasfoto's maken	249
	U bent een drieling	254
	Eigen penseel maken	256
	Maak uw eigen lucht	258
	Spelen met vuur	261
	Cilindrische vervorming	262
	Maak uw eigen munt	266
Hoofdstuk 12:	Uitvoer	268
	Kleurmodus	269
	Geïndexeerde kleur	271
	Afbeeldingen opslaan	271
	Opslaan voor het web	272
	Comprimeren	275
	Versturen naar Facebook	276
	Meer foto's afdrukken	277
	Afbeelding per e-mail verzenden	279
	Presentatie maken	280
	Online album	282
	Fotoboek maken	283
Hoofdstuk 13:	Problemen met de catalogus oplossen	286
	Catalogus bijwerken	287
	Archief-dvd en back-up maken	289
	Back-up van catalogus maken	290
	Oude foto-cd's aan catalogus toevoegen	291
	Nieuwe catalogus maken	292
	Index	294

::KENNISMAKING

::01 KENNISMAKING

In dit hoofdstuk leert u hoe u uw foto's van de camera naar de computer overzet met behulp van Fotodownloader en bekijkt u in vogelvlucht de twee hoofdonderdelen, de Editor en de Organizer. Daarnaast inspecteert u in drie stappen uw afbeeldingen.

LANGE AANLOOP

Wist u dat de eerste digitale foto al in 1973 werd gemaakt? Dat was zelfs nog voor de uitvinding van de pc. Nu moet u zich geen mooie kleurenfoto voorstellen, maar een zwart-witkiekje ter grootte van een luciferdoosje; het vastleggen van de informatie duurde 23 seconden, op een cassetterecorder! De camera zelf woog bijna vier kilo en paste met de omvang van twee schoenendozen net niet in een broekzak. Niet echt indrukwekkend dus.

Om allerlei redenen zou het vervolgens nog ruim twintig jaar duren voor de consument ermee aan de slag kon. Op de eerste plaats stond het gewone analoge fotograferen op een zeer hoog peil en doordat de digitale camera zich op het grensvlak bevond tussen verschillende industrieën, die van camerafabrikanten en consumentenelektronica, zagen slechts weinigen de potentie ervan in.

Verder zouden we kunnen stellen dat een digitale camera zich 'evolutionair' in de top van de piramide bevindt. Eerst moesten andere apparaten worden uitgevonden om als digitale camera te functioneren; denk aan een pc, kleurenprinter, kleurenbeeldscherm, grote opslagmedia en niet in de laatste plaats software om met de foto's om te gaan. De nabewerking verschoof immers van buitenshuis naar binnenshuis. Bovendien is de camera zelf ook een verzameling subsystemen die stuk voor stuk moesten worden ontwikkeld, zoals fijngevoelige beeldsensoren, compacte accu's en geheugenkaartjes. Kortom, er was nog flink wat werk aan de winkel.

De eerste consumentencamera's verschenen rond 1995, waarbij kleinere fabrikanten als Kodak, Casio en Ricoh opvallend genoeg het voortouw namen. De doelgroep bestond niet zozeer uit fotografen maar uit makelaars, schade-experts en journalisten die snel over foto's wilden kunnen beschikken. Maar vanaf dat moment begon de sneeuwbal te rollen, eerst langzaam maar allengs sneller. De beeldkwaliteit was aanvankelijk niet geweldig en met drie miljoen pixels was het briefkaartformaat de standaard afdrukgrootte. Maar kennelijk wogen de voordelen - zoals het direct terugzien van de opname, het nagenoeg kosteloos fotograferen en de in theorie onbeperkte opslagcapaciteit - daar tegenop.

Toen traditionele namen als Canon, Nikon en Olympus rond de eeuwwisseling merkten dat aan hun stoelpoten werd gezaagd, gingen ook zij overstag, wat een versnelling van de ontwikkeling tot gevolg had. Vanuit de elektronicahoek doken giganten als Sony, Samsung en Panasonic op het product. De vooruitgang was dramatisch: opslag en beeldschermen in hogere resolutie, grotere opslagcapaciteit, snellere

Afbeelding 01.01 De eerste draagbare digitale camera (nou ja draagbaar...).

:: 01 Kennismaking

Afbeelding 01.02 Waar blijft de eerste camera waarmee je je kunt scheren?

opstart- en reactietijd, langere levensduur van de batterijen, steeds grotere productdiversificatie enzovoort.

Hoewel het appels met peren vergelijken is, kunnen we stellen dat de analoge camera rond 2005 kwalitatieve concurrentie kreeg toen diverse betaalbare digitale full frames (camera's waarvan de sensorgrootte gelijk is aan het aloude filmrolletje) op de markt kwamen. Zelfs studiofotografen en andere professionals die lang de kat uit de boom hadden gekeken, gingen overstag. Ook de introductie van Photoshop Elements in 2001 droeg haar steentje bij aan de populariteit. Vanaf de derde versie veroverde het programma een dominante positie voor thuisgebruik.

En de digitale revolutie is nog lang niet uitgewoed. Zo zien we dat meer en meer naar de smartphone wordt gegrepen als leverancier van bewerkbaar beeldmateriaal. En

Afbeelding 01.03 Door nabewerking kunt u uw afbeeldingen behoorlijk opfrissen. niet alleen omdat we deze altijd bij ons hebben, maar ook de beeldkwaliteit en de resolutie gaan met sprongen vooruit (het record staat inmiddels op een duizelingwekkende 41 megapixel). Toch gebruikt de echte liefhebber natuurlijk gewoon een camera omdat de beeldkwaliteit in de meeste gevallen superieur blijft en er veel meer valt in te stellen.

Een andere trend op hardwaregebied is die van kleinere systeemcamera's zonder spiegel en optische zoeker. Die vullen het gat tussen de handzame compactcamera en een flinke spiegelreflex. Voorts zien we steeds meer aandacht voor de videomogelijkheden. Hierop inspelend worden twee versies van Photoshop Elements uitgebracht: met en zonder het videobewerkingsprogramma Premiere Elements.

Afbeelding 01.04

Diverse mogelijkheden van Photoshop Elements in één beeld gevangen: overbelichting, kleur, contrast en scherpte zijn gecorrigeerd. Kleuren zijn veranderd (zie de kousen) en dat hinderlijke snoertje is weggeretoucheerd. De foto toont ook de beperkingen van beeldbewerking: in de witte mouwen is geen detail te krijgen en ook aan bewegingsonscherpte valt niets te doen.

De belangrijkste voordelen van digitaal fotograferen nog even op een rijtje:

Doe als iedere serieuze fotograaf: indien het onderwerp de moeite

waard is, beperk u dan niet tot één foto, maar maak een serie opnamen. Breng daarbij steeds kleine variaties aan: een stapje dichterbij, een stapje opzij, iets meer ingezoomd, een ander diafragma of andere sluitertijd, wel of geen flitser enzovoort. Past u deze werkwijze toe, dan

- de opname direct kunnen terugzien;
- te verwaarlozen gebruikskosten dankzij herbruikbare opslag;
- nagenoeg onbeperkte opslagcapaciteit;
- videomogelijkheid;
- afdrukken en nabewerking in eigen hand;
- makkelijke en goedkope verspreidbaarheid van opnamen.

ADDEEP PHOTOSHOP* ELEMENTS 11

Afbeelding 01.05 Het welkomstvenster. Merk op dat u via het instellingsmenu een voorkeur voor de Editor of Organizer kunt opgeven.

EERSTE KEER

TIP

De eerste keer nadat u Photoshop Elements hebt geïnstalleerd en met het bureaubladpictogram start, worden u mogelijk enkele vragen gesteld, bijvoorbeeld of de Organizer de op uw computer aanwezige foto's mag inventariseren. Dat is geen slecht idee, maar bedenk dat het geen enkel probleem is om die vraag weg te klikken. Op een later moment, wanneer u meer vertrouwd bent geraakt met het programma, kunt u dit alsnog doen. Vanuit het welkomstvenster, een soort tussenstap, kiest u een van de twee deelprogramma's: de Editor of Organizer. U kunt dit venster zo instellen dat het zichzelf bij de eerstvolgende start overbodig maakt. Gebruik hiervoor de instelknop (tandwiel rechtsboven). Via het **Helpmenu** kunt u het welkomstvenster opnieuw instellen.

vergroot u de kans dat daar de ideale opname tussen zit.

FOTO'S OPHALEN

Voor we met de foto's aan de slag kunnen, moeten we het materiaal naar de computer kopiëren. Dit wordt ook wel het ophalen van foto's genoemd. U kunt de camera met een USB- of HDMI-kabel aansluiten, maar het is gebruikelijker om de geheugenkaart van de camera in een kaartlezer te plaatsen (bepaalde camera's ondersteunen ook draadloze overdracht). Het besturingssysteem (in dit geval Windows 7) ontdekt dit en toont het venster **Automatisch afspelen**. Kies hier de optie **Organiseren en bewerken**.

Een variant is dat u de Organizer op voorhand hebt gestart. Kies in dat geval de knop Importeren (linksboven) of het menu Bestand, Foto's en video's ophalen en kies vervolgens Van camera of kaartlezer. In beide gevallen wordt het hulpprogramma Fotodownloader gestart; dat verzorgt de feitelijke overdracht. Nadat u foto's hebt opgehaald, komt u automatisch (terug) in de Organizer. In principe worden alleen de zojuist opgehaalde afbeeldingen getoond, ook wel batch genoemd. Wilt u de volledige inhoud van de catalogus zien, klik dan op de knop **Terug** op de knoppenbalk. Hiermee worden ook de afbeeldingen getoond die u in een eerder stadium hebt opgehaald.

TIP Gegevensoverdracht via een kaartlezer is te prefereren boven een kabelverbinding. Dit is sneller; bovendien omzeilt u eventuele cameraherkenningsproblemen. Oudere computers met oudere besturingssystemen in combinatie met nieuwe camera's (of nieuwe computers met oude camera's) kunnen hier problemen mee hebben. Oudere computers kunnen eventueel van een externe kaartlezer worden voorzien. De nieuwste standaard is USB 3.0. Een kaartlezer kan met verschillende kaartsoorten overweg; de belangrijkste zijn CF, SD en XD.

FOTODOWNLOADER

U kunt foto's ophalen die zich in een map op de computer bevinden of van een externe bron, zoals een camera, geheugenkaart, cd of USB-stick. Alleen in dit laatste geval komt de Fotodownloader in actie.

- 1 Kies in de keuzelijst Foto's ophalen van de juiste bron, bijvoorbeeld E:\<Camera of kaartlezer> (waarbij E voor de stationsletter staat).
- 2 Klik op de knop Bladeren en kies de map waarheen de afbeeldingen moeten worden gekopieerd. Zorg ervoor dat u vooraf weet waar u de bestanden wilt hebben; dan kunt u de optie Submap(pen) maken en het kiezen van een exotische mapnaam overslaan.
- 3 Maak bij **Verwijderopties** een keuze, bij voorkeur om de originelen na het kopieren te verwijderen (zo maakt u ruimte vrij op de geheugenkaart voor nieuw fotomateriaal).
- 4 Klik op Media ophalen.

TIP

Het uitgebreide venster van Fotodownloader (klik op de knop **Geavanceerd**) biedt aanvullende mogelijkheden, zoals het rechtzetten van gekantelde foto's. Selecteer eerst de betrokken foto's en klik dan op een vinkje binnen de selectie. U breidt een selectie uit met de **Ctrl**toets (of de **Shift**-toets als het om een aaneengesloten reeks gaat). Gebruik de roteerknoppen linksonder. Een andere optie is het (tijdelijk) wegfilteren van bepaalde bestandstypen, bijvoorbeeld geluids- en videofragmenten. Gebruik hiervoor de knopjes linksboven. De geavanceerde opties in de rechterkolom, zoals **Rode ogen automatisch corrigeren** en **Automatisch fotostapels voorstellen**, hebben weinig toegevoegde waarde. Zij vertragen het ophalen en kunnen beter achteraf worden uitgevoerd. Klik op **Alles selecteren** voor u de afbeeldingen daadwerkelijk ophaalt.

	1: (xCamera of Laartiezer > 11 bestanden geselecteerd - 133,4 MB	Ţ.	
continutetingen	Driffeeld(2013)01.jan		Baderen
breolper) relen:	Geen	_	•
estandshamen wijzgen:	De bestandanamen niet vijzigen	_	
	Norbeeld: SAM_\$924.3PG P Huldge bestandanaan behouden in 1MP		+1
e-sterates	Originelen vervijderen na kopieren		

Afbeelding 01.06 Met de knop Geavanceerd breidt u het venster van Fotodownloader uit.

Afbeelding 01.07

In het uitgebreide venster kunt u onder andere selecties maken en bepaalde bestandstypen wegfilteren (1), geselecteerde afbeeldingen roteren (2) en uw naam opgeven als maker van de foto's (3).

